

آزمون علمی قم - کلام اصول (اصول عقاید و بدایة المعارف) - اردیبهشت ۱۴۰۳

توجه: لطفاً به تمام سؤالات پاسخ دهید. هر ۴ جواب غلط یک نمره منفی دارد

۱. إِنَّ الظاهر من الأدلة الدالة على مؤاخذه الجهال أن السؤال والعقاب على ترك
 أ. التعلّم وأنه واجب نفسی ☐ ب. التعلّم وإن كان واجباً غيرياً ☐ ج. الواقع وعلى ترك التعلّم ☐ د. الواقع لا على ترك التعلّم ☐
۲. قول به تفويض با کدام «توحيد» منافات دارد؟
 أ. عبادی ☐ ب. ذاتی ☐ ج. ربوبی ☐ د. افعالی ☐
۳. چه کسانی منکر قاعده حسن و قبح عقلی اند؟
 أ. امامیه و اشاعره ☐ ب. امامیه و معتزله ☐ ج. معتزله ☐ د. اشاعره ☐
۴. گزینه صحیح را تعیین نمایید.
 أ. المعاصی لیست بأمر الله ولكن بقضائه وقدره و مشيئته ☐ ب. المعاصی لیست بأمر الله وقضائه ولكن بقدره و مشيئته ☐
 ج. المعاصی بأمر الله وقضائه وقدره ☐ د. المعاصی والفرائض كلها بأمر الله وقضائه وقدره ☐
۵. الصفات الثبوتية الإضافية
 أ. أمور انتزاعية عن مقام الفعل ☐ ب. حقایق عينية ☐ ج. موجبة لکمال الذات ☐ د. يكون فقدانها موجباً لنقص الذات ☐
۶. إِنَّ احتمال الكذب في الآيات القرآنية
 أ. ينسب بالتفكر في الآفاق والأنفس ☐ ب. ينسب بالأخبار الواردة من المعصومين (ع) ☐ ج. ينسب بالآيات الدالة على حرمة الكذب ☐ د. لا ينسب إلا بقاعدة التحسين والتقييح العقلين ☐
۷. مراد از کدام اصطلاح «لوح محو و اثبات» است؟
 أ. قدر فعلى ☐ ب. قضای فعلى ☐ ج. قدر علمى در مرحله فعل ☐ د. قضای علمى در مرحله فعل ☐
۸. كفر و عصيان بندگان، متعلق ارادة به ارادة است.
 أ. تكوينی خداوند - اصلی ☐ ب. تشریعی خداوند - اصلی ☐ ج. تكوينی خداوند - تبعی ☐ د. تشریعی خداوند - تبعی ☐
۹. محلّ النزاع فی الحسن والقبح العقلیین بین العدلیّ و الأشاعرة هو
 أ. حکم العقل باستحقاق فاعل العدل للمدح و باستحقاق فاعل الظلم للذمّ ☐ ب. حسن الملائم و قبح المنافر ☐
 ج. حسن الكامل و قبح الناقص ☐ د. حسن الصدق و قبح الکذب ☐
۱۰. نسبت منطقی میان «عدل» و «حکمت» چیست؟
 أ. عام و خاص من وجه ☐ ب. عام و خاص مطلق ☐ ج. تساوی ☐ د. تباین ☐
۱۱. دیدگاه شهید مطهری درباره کسانی که معتقدند صفات خدا زائد بر ذات اوست، چیست؟
 أ. الف) مشرک به شرک خفی اند ☐ ب. ب) مشرک به شرک جلی اند ☐ ج. ج) از دین خارج اند ☐ د. د) مرتد فطری اند ☐
۱۲. محل نزاع در بحث «عقیدتنا فی التکلیف» کجاست؟
 أ. شرائط التکلیف ☐ ب. العناوین المنتزعة من صیغة الأمر وما شابهها ☐ ج. هو إفعال ولا تفعل مطلقاً ☐ د. إفعال ولا تفعل اللذان سيقا لأجل البعث لا للدواعی الآخر ☐
۱۳. الحسن العقلیّ ما لا يستحقّ فاعل الفعل الموصوف به ذمّاً، و یدخل تحته
 أ. الواجب العقلیّ و المندوب فقط ☐ ب. المندوب و المباح فقط ☐ ج. الواجب العقلیّ و المباح فقط ☐ د. غیر الحرام مطلقاً ☐
۱۴. صفت قیومیت که مبدأ صفات فعلى خداوند است
 أ. به معنای تقویم وجودی است ☐ ب. به معنای مبالغه در قیام وجودی است ☐ ج. یک امر انتزاعی اضافی است ☐ د. از صفات ذاتی است ☐

۱۵. ظاهر آیه «وَلَنبَلُوْكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْجَاهِدِيْنَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِيْنَ» به علم خدا در ... اشاره می‌کند.

- ا. مرحله ذات ☐ ب. لوح محفوظ ☐ ج. لوح محو و اثبات ☐ د. مرحله فعل ☐

۱۶. کدام گزینه درباره «قضا و قدر» صحیح است؟

- ا. القضاء و القدر ليسا إلاً واحداً ☐ ب. القدر و القضاء، بمعنى تقدير الأشياء قبل خلقها و إنجاز أمرها، مساوق لعلمه الفعلي ☐
ج. القضاء متأخر عن القدر ☐ د. التقدير حتم و القضاء إمّا حتم و إمّا غير حتم ☐

۱۷. آیه «إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ» به کدام «توحید» اشاره می‌کند؟

- ا. ذاتی ☐ ب. اطاعی ☐ ج. تشریعی ☐ د. افعالی ☐

۱۸. آیه «إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» به کدام پاسخ در مبحث «شرور و اختلافات» اشاره می‌کند؟

- ا. إِنَّ الشُّرُورَ مِنْ لَوَازِمِ النَّظَامِ الْأَحْسَنِ ☐ ب. إِنَّ الْبَلَايَا تَصْلُحُ لِإِعْدَادِ الْكَمَالَاتِ الْمَعْنَوِيَّةِ ☐
ج. أَنَّ بَعْضَ الشُّرُورِ لِمُكَافَاةِ الْكَفَّارِ وَ عَذَابِهِمْ ☐ د. إِنَّ عِلَّةَ النِّقْصِ قَدْ تَكُونُ مِنْ جِهَةِ تَزَاحُمِ الْأَسْبَابِ فِي عَالَمِ الْمَادَّةِ ☐

۱۹. این دیدگاه که «انسان در افعالش آزاد است و افعال او تحت قضا و قدر الهی نیست» مربوط به کدام گروه است؟

- ا. اشاعره ☐ ب. مرجئه ☐ ج. کرامیه ☐ د. مفوضه ☐

۲۰. نعتقد أَنَّ الاجتهاد في الأحكام الفرعية واجب بالوجوب

- ا. التخييري ☐ ب. العيني ☐ ج. الكفائي ☐ د. التعيني ☐

۲۱. کدام یک از موارد زیر از عوامل گرایش به شرک و اعتقاد به چند خدایی نیست؟

- ا. تنوع پدیده‌های هستی و انتساب هر نوع به خدایی خاص ☐ ب. رواج افسانه‌ها و اساطیر باستانی ☐
ج. میل به داشتن خدای محسوس و سمبلیک ☐ د. ارضای فطرت پرستش به صورت بدلی ☐

۲۲. اساس عقاید شرک‌آمیز را اعتقاد به موجودی غیر از خدای متعال برای برخی از پدیده‌های جهان، تشکیل می‌داده است.

- ا. خالقیت ☐ ب. مبدأ بودن ☐ ج. ربوبیت ☐ د. وجود ☐

۲۳. چرا «ربوبیت» نمی‌تواند مستقل از «خالقیت» تصور شود؟

- ا. خالق حقیقی عالم از هر چه غیر او است سلب ربوبیت کرده است ☐ ب. هر معلولی با همه شئونات خود قائم به علت خود است ☐
ج. ربوبیت به معنای خالقیت نیز هست ☐ د. خالقیت درباره خداوند در قرآن همواره با معنای ربوبیت بیان شده است ☐

۲۴. آیا اعتقاد به ولایت تکوینی برای برخی از بندگان شایسته خدا با «توحید ربوبی» منافات دارد؟ چرا؟

- ا. خیر؛ زیرا ولایت تکوینی اولیاب خدا در طول ربوبیت تکوینی پروردگار است ☐ ب. خیر؛ زیرا منکر ولایت تکوینی آنان، بهره‌ای از ایمان به خدا ندارد ☐
ج. خیر؛ زیرا قدرت تأثیرگذاری آنها در تکوین ثابت شده است ☐ د. بله؛ زیرا جز خداوند کسی قدرت تدبیر امور را ندارد ☐

۲۵. کدام گزینه «توحید» به معنای «نفی ترکیب» نیست؟

- ا. احدیت خداوند ☐ ب. بساطت درون ذاتی ☐ ج. مرکب نبودن ذات الهی از اجزای بالفعل و بالقوه ☐ د. عدم امکان انتزاع صفات متعدد ☐

۲۶. صفات الهی همگی هستند که عقل از واحد بسیطی - که همان ذات مقدس الهی است - انتزاع می‌کند.

- ا. مفاهیمی - مفهوم ☐ ب. مفاهیمی - مصداق ☐ ج. مصادیقی - مفهوم ☐ د. مصادیقی - مصداق ☐

۲۷. معنای «امکان وجودی» چیست؟

- ا. عین الربط بودن معلول ☐ ب. بلا اقتضایی بودن ممکن ☐ ج. علی السویه بودن بین وجود و عدم ☐ د. بالغير بودن ☐

۲۸. کدام گزینه از توالی فاسد قول به «جبر» محسوب نمی‌شود؟

- ا. ممتنع بودن تکلیف ☐ ب. نفی توحید افعالی ☐ ج. لغو بودن ارسال رسل ☐ د. نفی فایده در وعد و وعید الهی ☐

۲۹. کدام مورد از «اصول جهان بینی مادی» به شمار نمی آید؟

- ا. ازلی و ابدی بودن ماده ☐ ب. نفی علت غایی از عالم ☐ ج. ایجاد اصل ماده به واسطه انتقال ذرات ☐ د. هستی مساوی با ماده ☐

۳۰. همه صفات سلبی به سلب واحدی به نام برمی گردد.

- ا. امکان ☐ ب. جسم ☐ ج. ماده ☐ د. ضرورت ☐

۳۱. کدام گزینه از «عوامل ضرورت دین پژوهی» محسوب نمی شود؟

- ا. وجوب دفع ضرر محتمل ☐ ب. مادی بودن انسان ☐ ج. وجوب شکر منعم ☐ د. گرایش فطری به شناخت ☐

۳۲. دلیل نفی جبر در مسأله «علم الهی به افعال انسان» در کدام گزینه بیان شده است؟

- ا. فعل انسان با قید ارادی بودن، معلوم خداست ☐ ب. همه انسان ها مخلوق خدا هستند ☐
ج. همه انسان ها عین ربط به خدا هستند ☐ د. افعال انسان با واسطه فعل خداست ☐

۳۳. نظر علامه طباطبایی در «الله الصمد» چیست؟

- ا. خدا به صفت فعل توصیف شده و به معنای نفی شریک است ☐ ب. خدا به صفت ذات توصیف شده به معنای انتهای هر امری ☐
ج. خدا به صفت فعل توصیف شده و به معنای انتهای هر چیزی به سوی اوست ☐ د. صفت ذات است و به معنای غنی بودن خداوند است ☐

۳۴. کدام مورد بیانگر ویژگی «علت حقیقی» می باشد؟

- ا. همه کمالات معلول را در خود دارد ☐ ب. معلول در بقاء به آن وابسته است ☐ ج. معلول در ایجاد به آن وابسته است ☐ د. دارای بساطت است ☐

۳۵. منظور از «شناخت حضوری از خدا» چیست؟

- ا. شناخت قلبی با واسطه مفاهیم ذهنی ☐ ب. نوعی معرفت فطری و غایبانه ☐ ج. معرفتی فلسفی و برهانی ☐ د. شهود درونی و قلبی ☐

۳۶. حد وسط در برهان نظم، نظم است

- ا. علی و معلولی ☐ ب. هدفمند ☐ ج. شگفت انگیز و عجیب ☐ د. ساده و بدون پیچیدگی ☐

۳۷. دلیل نفی اجزاء بالقوه و بالفعل از واجب الوجود بالذات به ترتیب کدام است؟

- ا. نیاز به اجزاء - امکان زوال ☐ ب. امکان زوال - نیاز به اجزاء ☐ ج. امکان زوال - نفی جسمیت ☐ د. نیاز به اجزاء - ازلی و ابدی بودن ☐

۳۸. فرق اصلی بین «صفات ذاتیه» و «صفات فعلیه» چیست؟

- ا. ذات الهی مصداق عینی صفات ذاتی است نه فعلی ☐ ب. صفات فعلی حد و حصری ندارد برخلاف صفات ذاتی ☐
ج. ذات الهی بدون لحاظ رابطه بین خدا و مخلوقات، مصداق صفات فعلی است نه ذاتی ☐ د. صفات فعلی حتی با لحاظ مبادی آنها نیز به صفات ذاتی بازمی گردد ☐

۳۹. این قاعده که «بخشنده هر کمالی باید خود، واجد آن کمال باشد» دلیل بر کدام دسته از صفات الهی است؟

- ا. همه صفات فعلی ☐ ب. همه صفات ذاتی ☐ ج. برخی صفات فعلی ☐ د. برخی صفات ذاتی ☐

۴۰. محبت خدا به کمالات نامتناهی از صفات و به کمالات سایر موجودات از آن لحاظ که آثاری از کمال اویند، از صفات است؟

- ا. فعلی - ذاتی ☐ ب. ذاتی - فعلی ☐ ج. ذاتی - ذاتی ☐ د. فعلی - فعلی ☐

۴۱. لازمه اینکه جهان چند آفریننده داشته باشد و هر یک از آنها خالق یک بخش یا مجموعه ای خاص از مخلوقات باشند، چیست؟

- ا. هر موجودی چند موجود باشد ☐ ب. خالق غیر از ربّ باشد ☐
ج. جهان موجود، نظام های متعدد و منعلز از هم داشته باشد ☐ د. جهان موجودات متعدد نداشته باشد و نظام واحدی حاکم باشد ☐

۴۲. فرض زائد بودن صفات ذاتی برای ذات الهی مستلزم نیست.

- ا. اتصاف خدا به کمال در سایه آفریدگانش ☐ ب. واجب الوجود بودن این صفات ☐ ج. فاقد بودن ذات از کمالات ☐ د. عین هم بودن صفات ☐

۴۳. چرا علم ازلی الهی موجب نفی اختیار از انسان نمی‌شود؟

- ا. چون علم الهی فعلی است نه انفعالی
 ج. چون افعال اختیاری انسان فعل انسان است نه خدا
 ب. زیرا فعل اختیاری انسان با قید اختیار، معلوم خداست
 د. زیرا علم ازلی الهی صفت ذات است نه فعل

۴۴. منظور از «بداء» در روایات چیست؟

- ا. سرنوشت حتمی و غیر حتمی
 ج. تغییر یافتن تقدیرات مشروط و غیر حتمی
 ب. علم خدا به فراهم شدن اسباب و شرایط پدیده‌ها
 د. نهایی شدن یک فعل پس از فراهم شدن اسباب و شرایط

۴۵. منظور از «استناد فعل انسان به خدا در سطح بالاتر» چیست؟

- ا. استناد وجود و تأثیر همه اجزای علت تامه فعل انسان به خدا
 ج. مترتب بودن تأثیر علت خدا و انسان بر یکدیگر در فعل انسان
 ب. متناوب بودن علت خدا و انسان در فعل انسان
 د. تأثیر علی البدل اراده خدا و انسان در فعل انسانی

۴۶. مقتضای «حکمت الهی» چیست؟

- ا. یکسان آفریدن همه مخلوقات
 ب. تحقق بیشترین کمال ممکن
 ج. تحقق کمال مطلق در جهان
 د. برابر قراردادن همه انسان‌ها در استفاده از امکانات

۴۷. با توجه به خواست مطلق الهی، چون لازمه تکامل اختیاری انسان، امکان تنزل و سقوط است، پس -

- ا. حتماً بعضی از انسان‌ها سقوط خواهند کرد
 ج. سقوط اختیاری هر انسانی بالتبع مورد اراده الهی واقع می‌شود
 ب. تکامل و سقوط انسان‌ها اصالتاً مورد اراده الهی است
 د. باید خدا به گونه‌ای مانع سقوط انسان‌ها شود

۴۸. کدام گزینه درباره «ویژگی امور فطری» غلط است؟

- ا. امور فطری در هر نوعی در همه افراد آن نوع یافت می‌شود
 ج. فطریات انسانی دو گونه بینشی و گرایشی هستند
 ب. امور فطری در طول تاریخ در افراد یک نوع دارای اقتضائات متفاوت است
 د. فطریات اموری غیر اکتسابی‌اند

۴۹. چگونه ثابت بودن مقدار ماده و انرژی با اعتقاد به وجود آفریدگار برای جهان منافات ندارد؟

- ا. ثابت بودن ماده و انرژی امری ثابت شده نیست و فقط یک فرضیه است
 ج. ماده و انرژی ثابت است نه ازلی و ابدی
 ب. ماده و انرژی علت مادی جهان را تشکیل می‌دهد نه علت فاعلی آن را
 د. بقای ماده و انرژی علت اعدادی دارد نه حقیقی

۵۰. کدام گزینه درباره «حکیمانه بودن مرگ انسان» غلط است؟

- ا. مرگ انسان تابع روابط علی و معلولی بین موجودات است
 ج. مرگ، انسان را به سعادت ابدی در جهان دیگر می‌رساند
 ب. مرگ، زمینه را برای پیدایش موجودات بعدی فراهم می‌کند
 د. با مرگ، عدالت به معنای خاص در مقام تکلیف تحقق می‌یابد

موفق باشید